

Folketingets Trafikudvalg
Christiansborg
1240 København K

Dato : 12. maj 2005
J.nr. : 300-9

Trafikudvalget har i brev af 20. april 2005 stillet mig følgende spørgsmål 2 (L 143), som jeg hermed skal besvare.

Svaret vedlægges i 5 eksemplarer.

Spørgsmål 2:

"Ministeren bedes tilsende udvalget et notat, der forklarer, hvilke grænser den kommunale fuldmagt sætter for kommunale selvstyrehavnes og kommunalt ejede aktieselskabshavnes handlemuligheder samt, hvilke aktiviteter kommunale havne ikke må udføre, men som private havne gerne må udføre."

Svar:

Jeg har fra Indenrigs- og Sundhedsministeriet modtaget nedenstående udtalelse om grænserne for den kommunale fuldmagt for kommunale selvstyrehavne og kommunalt helt eller delvist ejede aktieselskabshavne.

"De almindelige kommunalretlige grundsætninger om kommuners opgavevaretagelse (de såkaldte kommunalfuldmagtsregler) finder alene anvendelse i tilfælde, hvor den skrevne lovgivning ikke regulerer – dvs. enten hjemler eller udelukker – kommunernes mulighed for at påtage sig opgaver. Kommunalfuldmagtsreglerne er – på grund af deres karakter som uskrevne kommunalretlige grundsætninger – ikke til hinder for, at der i den skrevne lovgivning sker en regulering af kommuners opgavevaretagelse på et givet område, der fraviger kommunalfuldmagtsreglerne. Kommuners mulighed for at varetage opgaver efter kommunalfuldmagtsreglerne vil således altid kunne blive enten udvidet eller begrænset i den skrevne lovgivning.

Vurderingen af, om den skrevne lovgivning indeholder en regulering af kommunale selvstyrehavnes og kommunalt ejede aktieselskabshavnes handlemuligheder, skal foretages af ressortministeriet, dvs. Transport- og Energiministeriet.

En kommunal selvstyrehavn er en selvstændig virksomhed, som styres af kommunal bestyrelsen i den kommune, hvor havnen ligger, og som ledes af

en havnebestyrelse, der vælges af kommunalbestyrelsen, jf. havnelovens § 9, stk. 1 og 2.

Det fremgår af havnelovens § 9, stk. 5, hvilke opgaver en kommunal selvstyrehavn forestår. Det fremgår endvidere af havnelovens § 9, stk. 6, at trafikministeren efter ansøgning fra kommunalbestyrelsen kan tillade, at havnen – ud over de opgaver, der er nævnt i havnelovens § 9, stk. 5 – kan forestå havnerelateret operatørvirksomhed. Det er på denne baggrund Transport- og Energiministeriets opfattelse, at bestemmelserne i havnelovens § 9, stk. 5 og 6, udtømmende beskriver de opgaver, som kommunale selvstyrehavne lovligt kan varetage, således at kommunalfuldmagtsreglerne ikke finder anvendelse. Indenrigs- og Sundhedsministeriet kan tiltræde denne vurdering.

Det fremgår af havnelovens § 10, stk. 3, hvilke opgaver en havn organiseret som et helt eller delvist kommunalt ejet aktieselskab forestår. Det er på denne baggrund Transport- og Energiministeriets opfattelse, at bestemmelsen i havnelovens § 10, stk. 3, udtømmende beskriver de opgaver, som en havn organiseret som et helt eller delvist kommunalt ejet aktieselskab lovligt kan varetage, således at kommunalfuldmagtsreglerne ikke finder anvendelse. Indenrigs- og Sundhedsministeriet kan tiltræde denne vurdering.”

For så vidt angår spørgsmålets sidste del om, hvilke aktiviteter private havne gerne må udføre, mens visse offentligt ejede havne ikke må udføre de pågældende aktiviteter, kan følgende oplyses:

Private havne er erhvervsdrivende virksomheder, der ikke gennem havneloven er begrænset i adgangen til at drive virksomhed. Det er ikke muligt udtømmende at opregne de private havnes aktivitetsmuligheder.

Begrænsningerne for havnenes aktiviteter fremgår af havneloven.

De erhvervsmæssige aktiviteter for kommunale selvstyrehavne er begrænset gennem havnelovens § 9, mens helt eller delvist kommunalt ejede aktieselskabshavne er begrænset i deres erhvervsmæssige aktiviteter gennem havnelovens § 10. Havnelovens § 20 fastsætter herudover undtagelsesbestemmelser, de såkaldte ”grandfather rights”, hvorefter visse havne, som forud for havnelovens ikrafttræden udførte sådan virksomhed, fortsat må udføre stevedorevirksomhed og skibsrelaterede hjælpetjenester.

Efter bestemmelserne i havnelovens § 9 må de kommunale selvstyrehavne forestå anlæg og drift af havneinfrastruktur, herunder dækkende værker, kajer, havnebassiner og tilstødende landarealer, og de kan yderligere stille kraner, pakhuse og lignende til rådighed med henblik på at betjene skibe, stevedorer, areallejere med flere.

Herudover kan transport- og energiministeren efter ansøgning fra kommunalbestyrelsen tillade, at havnen kan forestå havnerelateret operatørvirksomhed enten selv eller i samarbejde med private virksomheder.

Helt eller delvist kommunalt ejede aktieselskabshavne kan efter havnelovens §10 udføre den samme virksomhed som de kommunale selvstyrehavne samt udføre havnerelateret operatørvirksomhed.

Som nævnt er havne, der fuldt ud privatiseres, ikke gennem havneloven begrænset i deres adgang til at drive virksomhed

Med venlig hilsen

Flemming Hansen